

PRVI KORACI KA BESPOVRATNIM SREDSTVIMA EU

EASIER: "Engaging regional SMEs within ICT sector in EU research"

Projekt EASIER
sufinanciran je u okviru
6. Okvirnog programa sa
strane Europske Unije

www.rr-co.eu

RR & CO. d.o.o.

- Savetodavno poduzeće
- Osnovano 1991. godine
- 20 zaposlenih:
  - *Certificated Project Manager*
  - *Certified Information Systems Auditor*
  - *Microsoft Certified Systems Engineer*
- Od 1999. godine: pridobivanje bespovratnih sredstava iz EU i vođenje tako dobijenih projekata
- Specijalisti za administrativno-financijsko vođenje projekata i pripremu finansijskih konstrukcija

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

REFERENTNA LISTA

- ★ "GENEPARK - Genomic Biomarkers for Parkinson's disease" (2006-2009)
  - ★ 6. Okvirni Program
  - ★ Administrativno-financijski koordinator
- ★ "EASIER - Engaging regional SMEs within the ICT sector in the EU istraživanja" (2005-2008)
  - ★ 6. Okvirni Program
  - ★ Projektni Partner

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

REFERENTNA LISTA

★ *Public procurement of Ministry of Labour, Family i social Affairs: The evaluation of the EQUAL Community Initiative Programme in Slovenia*

★ **Certifikat: LSH Mentor Multiplier (2005)**

REFERENTNA LISTA

★ **MINATUSE "Micro Nano Technology Use by SME's (2005 - 2012)**

- ★ Eureka!
- ★ Projektni Partner

★ **Development of internet application EFAMT PROFESSIONAL © (2005 - 2007)**

- ★ Ministarstvo za obrazovanje i sport
- ★ Koordinator

REFERENTNA LISTA

★ **SLORITTS "Regional Innovation i Technology Transfer Strategies for Slovenia" (2001 - 2004)**

- ★ 5. Okvirni Program
- ★ Administrativno - finansijski koordinator

★ **EFAMT "Easy Financial Accounting i Management Tools for EU Projects" (2001 - 2002)**

- ★ 5. Okvirni Program
- ★ Koordinator

REFERENTNA LISTA

★ PHARE Assessment i Audit of Administrative Capacity of CFCU i other PHARE Grant Schemes Implementing Agencies (2002)

- ★ Phare program
- ★ Lokalni ekspert za izaslanike Evropske Komisije u Sloveniji

★ Javni konkurs: Priprema i prilagodjavanje konkursne dokumentacije standardima EU(2004)

- ★ Grad Ljubljana
- ★ Koordinator

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

NAMJERA SEMINARA

★ Upoznati 7. okvirni program i šanse za financiranje unutar njega

★ Upoznati postupak pripreme prijave projekta

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

SADRŽAJ

1. ABC BESPOVRATNIH SREDSTAVA
2. KLJUČNI PROGRAMI EU
3. KOSTUR PROJEKTA
4. KAKO PRONAĆI PARTNERE?
5. PISANJE PROJEKTA
6. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA
7. KAKO VODITI PROJEKAT?

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

---

3 OSNOVNE KARAKTERISTIKE BESPOVRATNIH SREDSTAVA

- ★ finansiraju se samo troškovi
  - ★ maksimalno 100%; uglavnom 15-75% troškova
- ★ finansirani su samo individualni projekti u okviru *calls for proposals*
- ★ Radi se o sinergiji zajedničkih ciljeva
  - ★ Kandidata i EU

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

DA LI SE ISPLATI?

- ★ Da!
- ★ Iskustva, kontakti, samopouzdanje!
- ★ Misлити dugoročno!

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

ŠTA SE FINANCIRA?

- ★ Poljoprivreda
- ★ Ekonomska i socijalna kohezija (*Economic and social cohesion*)
- ★ Interna politika (istraživanje, edukacija)
- ★ Spoljne akcije

KLJUČNE INTERNE POLITIKE

- ★ Istraživanje i tehnološki razvoj (Okvirni program)
- ★ Transport, energija i telekomunikacijske mreže
- ★ Edukacija i mobilnost (Leonardo Da Vinci)
- ★ Okolina (LIFE+)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

KO MOŽE PRIMITI OVA SREDSTVA?

- ★ Zavisi od natječaja!
- ★ Zemlje - članice EU, kandidatkinje, potencialne kandidatkinje, "treće države"
- ★ Fizička i pravna lica
- ★ SME, istraživačke institucije, opštine, regije, i sl.

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

FINANCIJSKA SHEMA 2007-2013

- ★ Nova financijska struktura odražava tri glavna područja zabrinutosti:
  - ★ slaba inovativnost
  - ★ premalo istraživača
  - ★ slabo surađivanje između SME i RTD institucija (istraživanja se ne komercijaliziraju)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

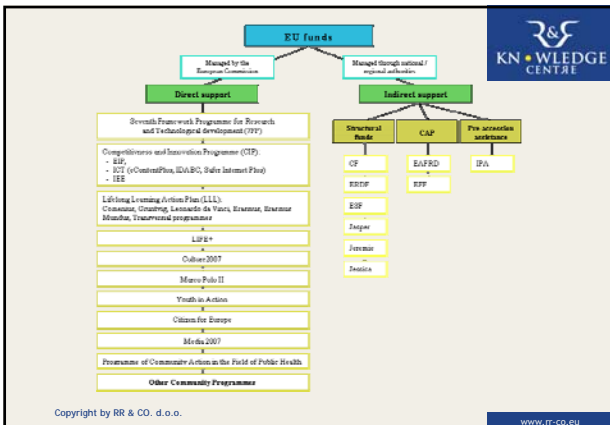

SADRŽAJ

1. ABC BESPOVRATNIH SREDSTAVA
2. KLJUČNI PROGRAMI EU
3. KOSTUR PROJEKTA
4. KAKO PRONAĆI PARTNERE?
5. PISANJE PROJEKTA
6. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA
7. KAKO VODITI PROJEKAT?

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

KLJUČNI PROGRAMI

- ★ Zavisi od toga što tražite
- ★ S kog područja će biti vaš projekat?
- ★ Kakav tip projekta je vaš projekat?

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

PROGRAMI PO PODRUČJIMA

1. Istraživanja i razvoj
  - ★ FP7
  - ★ CIP
  - ★ EUREKA i EUROSTARS
2. Okoliš, energija i obnovljivi izvori
  - ★ LIFE+
  - ★ FP7 (Cooperation - Energy)
3. Poljoprivreda i razvoj sela
  - ★ Strukturni fondovi (EAFRD, EFF)
  - ★ IPA - V. komponenta

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

PROGRAMI PO PODRUČJIMA

4. Kultura i evropski identitet
  - ★ Culture 2007
  - ★ Media 2007
5. Regionalni razvoj (kohezijska politika)
  - ★ Strukturni fondovi (EFRD, ESF, CF)
  - ★ IPA - III. komponenta
6. Širenje EU
  - ★ IPA - I. i II. komponenta
7. Socijalna politika
  - ★ Lifelong learning programme
  - ★ Strukturni fondovi (ESF)
  - ★ IPA - IV. komponenta

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

---

7. OKVIRNI PROGRAM

- ★ Glavni program kroz kojeg EU podupire istraživačko-razvojne aktivnosti
- ★ 2007 – 2013

- ★ Budžet: 50,52 milijardi €

- ★ Sastava/podprogrami:
  - ★ Ljudi
  - ★ Suradnja
  - ★ Ideje
  - ★ Kapacitete

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

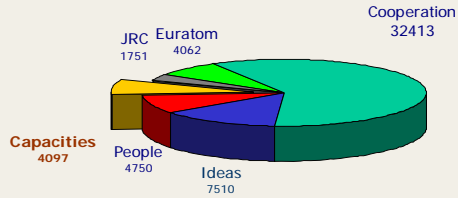

---

7. OKVIRNI PROGRAM

FP7 budget (€ billion)

Source: revised FP7 agreed by Council + Parliament in October 2006

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

VIRI INFORMACIJA O FP7

http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

Find a call:

- Call Fiche
- Guide for Applicants
- Work Programme

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

SURADNJA

- ★ Zdravlje 6.050 mio €
- ★ Hrana, poljoprivreda i biotehnologija 1.935 mio €
- ★ Informacijske i komunikacijske tehnologije 9.110 mio €
- ★ Nanoznanosti, nanotehnologije, materiali i nove proizvodne tehnologije 3.500 mio €
- ★ Energija 2.300 mio €
- ★ Okoliš (sa promjena podneblja) 1.900 mio €
- ★ Transport (sa aeronautikom) 4.180 mio €
- ★ Socio-ekonomske i humanističke znanosti 610 mio €
- ★ Sigurnost (1.350 mio €) i Svemir (1.430 mio €)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

MOGUČNOSTI FINANCIRANJA

- ★ 3. runda natječaja FP7
- ★ Suradnja: trenutčno ukupno 19 natječaja

- ★ ICT: digitalne knjižnice, buduće i nove tehnologije, kognitivni sistemi...
  - ★ 8.4.2008 (265 mio EUR)
- ★ Energija: 4 natječaja
  - ★ 26.2.2008 (ukupno 70 mio EUR)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

MOGUČNOSTI FINANCIRANJA

- ★ Okolina: 2 natječaja
  - ★ 25.2.2008 (ukupno 223 mio EUR)
- ★ Hrana: 1 natječaj
  - ★ 26.2. (97 mio EUR)
- ★ Nanotehnologije: 5 natječaja
  - ★ 24.4.2008 (20 mio EUR) i 6.3.2008 (166 mio EUR)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

MOGUČNOSTI FINANCIRANJA

- ★ Transport: 1 natječaj
  - ★ 7.5.2008 (14,6 mio EUR)
- ★ Socioekonomske znanosti: 2 natječaja
  - ★ 7.5.2008 (138 mio EUR)
- ★ Aeronautika: 1 natječaj
  - ★ 7.5.2008 (80 mio EUR)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

FP7- IDEJE

- ★ Podrška istraživanjima “na granici” na svim područjima istraživanja
- ★ Individualni timovi istraživača
- ★ Jedini kriterij je znanstvena odličnost
- ★ Autonomna znanstvena uprava

★ 3. runda natječaja FP7: trenutačno ukupno 4 natječaja

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

FP7- KAPACITETI

- ★ Program Kapaciteti usmjeren je u:
  - ★ Poboljšanje istraživanja i inovativnih kapaciteta po cijeloj Europi
  - ★ Osiguranje njihove optimalne upotrebe
- ★ Proračun 4.097 milijuna €

★ 3. runda natječaja FP7: trenutačno ukupno 9 natječaja

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

FP7-LJUDI

- ★ Pokriveni svi stadiji istraživačke karijere:
  - ★ početni istraživački trening
  - ★ sve životno učenje
  - ★ razvoj karijere
- ★ osnovani na iskustvima programa Marie Curie
- ★ Budžet: 4,750 milijuna €
- ★ 3. runda natječaja FP7: trenutačno ukupno 6 natječaja

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

SADRŽAJ

1. ABC BESPOVRATNIH SREDSTAVA
2. KLJUČNI PROGRAMI EU
3. KOSTUR PROJEKTA
4. KAKO PRONAĆI PARTNERE?
5. PISANJE PROJEKTA
6. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA
7. KAKO VODITI PROJEKAT?

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

KLJUČNO PITANJE

★ Zašto bi EU finansirala vaš projekat?

★ Osnovna namera projekta?

★ Koji su ciljevi projekta?

★ KOSTUR PROJEKTA!!!

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

“KOSTUR”

★ Definicija glavnih projektnih ciljeva i očekivanih uticaja

★ Max 3 - 5

★ Relacije među programom, prioritetama EU i ciljevima vašeg projekta

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

INFORMACIJE POTREBNE ZA PRIPREMU PRIJAVE PROJEKTA

- ★ Call fiche
- ★ Radni Program
- ★ Smjernice za prijave
  - ★ Smernice za ocenjivače
- ★ Model ugovora s EK
- ★ FAQ

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

SADRŽAJ

1. ABC BESPOVRATNIH SREDSTAVA
2. KLJUČNI PROGRAMI EU
3. KOSTUR PROJEKTA
4. KAKO PRONAĆI PARTNERE?
5. PISANJE PROJEKTA
6. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA
7. KAKO VODITI PROJEKAT?

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

GDE PRONAĆI PARTNERE?

- ★ Kontakti stečeni u proteklim i sadašnjim projektima
- ★ Vaši vlastiti kontakti iz Europe.
- ★ Učešće u relevantnim evropskim industrijskim i trgovinskim asocijacijama
- ★ Učešće u aktivnostima evropskih tehnoloških platformi

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

GDE PRONAĆI PARTNERE?

- ★ Nacionalne kontakt osobe
- ★ Kontakti postignuti na informativnima danima
- ★ Mnogi programi imaju funkciju traženja partnera:
  - ★ CORDIS partner search (7FP)
  - ★ IDEAL-IST Active partner search

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

KAKO PRIVUĆI PARTNERA U NAŠ PROJEKT

- ★ Pokažite izazov i priliku
- ★ Financijska dobrobit
- ★ Referentna lista
- ★ Networking
- ★ Odskočna daska

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

ŠTA SE OBIČNO OCENJUJE?

- ★ Zašto bi EU dala novac vašem konzorcijumu?
- ★ Da li ide za visoko kvalitetan konzorcijum?
- ★ Jesu partneri “predani” projektu?
- ★ Komplementarnost među partnerima
- ★ Kako su opisani partneri (dobro, jasno, itd.)?

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

SADRŽAJ

1. ABC BESPOVRATNIH SREDSTAVA
2. KLJUČNI PROGRAMI EU
3. KOSTUR PROJEKTA
4. KAKO PRONAĆI PARTNERE?
5. PISANJE PROJEKTA
6. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA
7. KAKO VODITI PROJEKAT?

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

PROJEKT SARADNJE

0. Administrativni dio
1. Naučni dio (ciljevi, metodologija, radni program)
2. Implementacija projekta (management, budžet projekta)
3. Učinak (impact) projekta
4. Etička pitanja
5. Promocija ravnopravnosti polova

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

---

0. ADMINISTRATIVNI DIO

- ★ Držite se maksimalnog broja stranica!
- ★ Pišite što jasnije i temeljno!
- ★ Odgovarajte na pitanja
- ★ Citirajte iz teksta razpisa
- ★ Pribavite svu traženu dokumentaciju

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

GENERALNE INFORMACIJE O PROJEKTU

- ★ Shema financiranja
- ★ Akronim projekta
- ★ Trajanje u mesecima
- ★ ID raspisa
- ★ Ključne reči
- ★ Sažetak projekta - 2000 znakova!
  - ★ Citiranje natječaja i bitnih delova!!!

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

---

1. NAUČNI DIO

- 1.1 Koncept i ciljevi
    - ★ Kakav je koncept
    - ★ Detaljan opis ciljeva - ne previše ciljeva!
  - 1.2 Napredak preko state-of-the-art
  - 1.3 S/T metodologija i radni program
- ★ Max 20 stranica!

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

1.1 IDEJA/ZAMISAO I CILJEVI

- ★ Objašnjenje ideje/ideje projekta
- ★ Koje su glavne ideje?
- ★ Detaljno objašnjenje Z/T ciljeva
- ★ Kako se vežu na teme/ciljeve raspisa
- ★ Ciljevi: statični, merljivi i proverljivi (trebaju biti SMART)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

1.2 STATE-OF-THE-ART

- ★ U čemu je inovativnost vaše ideje?
- ★ Sadašnje rešenja?
- ★ Zašto su potrebne dodatna istraživanja?

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

1.3 S/T METODOLOGIJA I RADNI PLAN

- ★ Opis strategije radnog programa
- ★ Detaljan opis rada po WP
  - ★ Lista WP
  - ★ Lista *deliverable* (datumi)
  - ★ Opis svakog WP
  - ★ Lista milestone (datumi)
- ★ Identifikacija rizika i rešenja

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

WORK BREAKDOWN STRUCTURE

- ★ Metode za sve projekte
- ★ Podela rada na više manjih delova
- ★ Kako će sav rad biti sproveden (logika)
- ★ Kako će troškovi biti raspoređeni
- ★ WBS je ključan korak u pisanju prijave projekta (odmah nakon skeleta)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

MANJI ELEMENTI EU PROJEKTA

Workpackage (7-10)

★ uključuje:

- ★ broj "workpackage"
- ★ kojim se aktivnostima u 7.OP workpackage bavi
- ★ vreme potrebno, da se rad u workpackageu završi
- ★ partner, odgovoran za workpackage
- ★ popis "deliverable" s datumima završetka
- ★ popis "milestones" s datumima završetka
- ★ partner, odgovoran za "deliverable"
- ★ očekivani "person/month" za svakoga partnera uključenog u workpackage

★ opcija: podela na 3-5 zadataka (tasks)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

---

2. IMPLEMENTACIJA PROJEKTA

2.1 Struktura projektnoga managementa (max 5 stranica)

2.2 Kratak opis partnera (max 1 stranica po partneru)

- ★ Organizacija
- ★ Zadaci na projektu
- ★ Relevantna iskustva

2.3 Opis konzorcija (je li izbalansiran?)

2.4 Kako će biti upotrebljeni resursi? (max 2 stranice)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

ŠTO JE MENEDŽMENT PROJEKTA?

- ★ Vitalni deo svakog projekta financiranog od strane EU nepovratnih sredstava.
- ★ Omogućava izvršenje projekta na vreme, u okviru budžeta i prave kvalitete.
- ★ Ključ do uspešnog projekta (kontrola, pregled).
- ★ Omogućiti optimalno alokaciju resursa.

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

ŠTO JE MANAGEMENT PROJEKTA?

- ★ dva tipa projektog managementa
  - ★ management aktivnosti konzorcijuma (koordinacija partnera-povezana pitanja)
  - ★ management WP (koordinacija rada na projektu)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

MANAGEMENT KONZORCIJA

- ★ Interna organizacija konzorcija
- ★ Distribucija finansijskih doprinosa EC
- ★ Rešavanje internih sporova
- ★ Ugovori o odgovornosti, odnosi između partnera
- ★ Pravila diseminacije, upotreba i pravo na pristup

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

MANAGEMENT WP

- ★ koordinacija naučnog rada u projektu (operativni management)
- ★ koordinacija za workpackage
- ★ koordinacija za rad unutar workpackage
- ★ dostizanje ciljeva projekta, “*deliverable*” i “*milestone-a*”

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

2.4 UPOTREBLJENI RESURSI NA PROJEKTU

- ★ Opravdanje upotrebe resursa
- ★ Opis adekvatnosti finansijskog plana

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

---

3. UČINAK (IMPACT)

3.1 Očekivani učinci

- ★ Kako će projekt doprinosti (na EU/međunarodnom nivou) u očekivanim učincima relevantnog Programa

3.2 Diseminacija i iskorišćavanje projektnih rezultata; management intelektualnih prava (patenti, objave)

- ★ Max 10 stranica za 3. tačku!

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

OČEKIVANI REZULTATI

- ★ Kako će projekat doprinosti ostvarenju ciljeva radnog programa?
- ★ Zašto to zahteva Europski pristup?
- ★ Do koje mere idu ti cilji preko opšte zadanih ciljeva programa?

}

S
K
E
L
E
T

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

---

4. ETIČKA PITANJA

- ★ Konsenz subjekta istraživanja
- ★ Istraživanja na fetusima
- ★ Poštovanje privatnosti
- ★ Istraživanja na životinjama
- ★ Istraživanja, koja uključuju države u razvoju
- ★ Itd.

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

---

5. RAVNOPRAVNOST POLOVA

- ★ Nije kriterijum ocenjivanja
- ★ Relevantna u fazi pregovaranja s EK
- ★ max 1 stranica
- ★ Uravnotežen rad na projektu (dovoljno žena)
- ★ Rezultati projekta: uticaj na ravnopravnost polova (nova radna mesta)?

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

SADRŽAJ

1. ABC BESPOVRATNIH SREDSTAVA
2. KLJUČNI PROGRAMI EU
3. KOSTUR PROJEKTA
4. KAKO PRONAĆI PARTNERE?
5. PISANJE PROJEKTA
6. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA
7. KAKO VODITI PROJEKAT?

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

TROŠKOVI NA PROJEKTU

- ★ Opravdani
- ★ Neopravdani

- ★ Direktni
- ★ Indirektni

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

OPRAVDANI TROŠKOVI

- ★ Moraju biti stvarni (*actual*)
- ★ Moraju biti upotrebljeni za postizanje ciljeva projekta i očekivanih rezultata
  - ★ Na način koji je konzistentan s načelima ekonomije i učinkovitosti (*sound financial management*)
- ★ Moraju biti navedeni u ocjeni budžeta projekta

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

OPRAVDANI TROŠKOVI

- ★ Moraju biti utvrđeni prema uobičajenim računovodstvenim principima izvođača
- ★ Moraju nastati tijekom trajanja projekta
- ★ Moraju biti zabilježeni u računima izvođača, kod kojeg su nastali

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

NEOPRAVDANI TROŠKOVI

- ★ Indirektni porezi, posebno PDV;
- ★ Kamate;
- ★ Provizije za moguće gubitke u budućnosti ili pristojbe;
- ★ Tečajni gubici;
- ★ Itd.

DIREKтни TROŠKOVI

- ★ Možemo ih direktno vezati uz projekt:
  - ★ Lako ih možemo identificirati i opravdati s računovodstvenim pravilima i principima izvođača

---

INDIREKтни TROŠKOVI

- ★ Ne nastaju samo zbog jednog projekta
- ★ Ne možemo ih direktno povezati sa jednim projektom

INDIREKTNI TROŠKOVI

★ Sledeći troškovi mogu se smatrati kao indirektni opravdani troškovi

- ★ Troškovi vezani za splošnu administraciju i *management*;
- ★ Troškovi ureda ili laboratorija, uključujući i najemninu i amortizaciju zgrada i opreme, i na to vezani troškovi vode, grijanja, električne, ... ;
- ★ Troškovi vezani na komunikaciju, kao što su troškovi za internet mreže, poštu, uredski material;
- ★ Obična oprema za urede, kao što su kompjuteri, prenosni kompjuteri, i slično;
- ★ Razni potrošni material;
- ★ ....

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

ŠTO JE BUDŽET PROJEKTA?

- ★ Jedan od najkompliciranijih elemenata kod pisanja prijave
- ★ Budžet: jedan od kriterija ocjenjivanja
- ★ Jedna trećina cjelokupne ocjene projekta u FP
- ★ Uvijek samo procjena troškova

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

KLJUČNE KATEGORIJE TROŠKOVA

- ★ Troškovi osoblja
- ★ Troškovi opreme
- ★ Putni troškovi
- ★ Troškovi podizvođača
- ★ Troškovi potrošnog materijala
- ★ Drugi troškovi koji nisu bili spomenuti u drugim kategorijama
- ★ Indirektni troškovi

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

TROŠKOVI OSOBLJA

- ★ Vrlo važna kategorija
- ★ Osoba/mesečno
- ★ 140 radnih sati na mesec
- ★ Kako kalkilirati efektivan radni sat?

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

METODA KALKULACIJE

Bruto naknada za rad	10.000 €
Društvene pristojbe	5.000 €
Dodatne nadoknade	2.000 €
Ukupni troškovi osoblja	17.000 €

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

METODA KALKULACIJE

Svi dani	365
Vikendi	104
Blagdani	8
Godišnji odmor	20
Bolovanje	10
Obrazovanje	5
Ukupno radnih dana	228

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

METODA KALKULACIJE

Ukupno radni dani	228
Efektivnih radnih sati na dan	7
Svi efektivni radni satovi u godini	1.596

METODA KALKULACIJE

Svi efektivni radni satovi u godini	1.596
Ukupni troškovi osoblja u godini	17.000 €
Trošak efektivnog radnog sata	10,65 €

KALKULACIJA BUDŽETA

- ★ Svaki trošak je vezan na samo jedan zadatak (task)
- ★ Svaki Work Package (WP) je vezan na samo jednu aktivnost
- ★ Svaki trošak dodijeljen jednom zadatku, vezan na jedan WP, koji je vezan na samo jednu aktivnost

---

SADRŽAJ

1. ABC BESPOVRATNIH SREDSTAVA
2. KLJUČNI PROGRAMI EU
3. KOSTUR PROJEKTA
4. KAKO PRONAĆI PARTNERE?
5. PISANJE PROJEKTA
6. FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA
7. KAKO VODITI PROJEKAT?

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

VOĐENJE DOKUMENTACIJE

- ★ Veoma dosadno (i kompleksno)
- ★ ALI NEOPHODNO!!!
- ★ Zaboraviti predrasude na početku

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

UVIJEK

- ★ Financijski i sadržajni izvještaj
- ★ Revizija: obično barem jedan put
- ★ Žele znati: za što i kako je bio upotrebljen novac
- ★ Troškove dokazuje svaki partner za sebe

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

VOĐENJE DOKUMENTACIJE

- ★ Svaki prijavljeni trošak trebamo biti sposobni da ga dokažemo
- ★ Dokumentacija, da je trošak nastao
- ★ Troškovi prikazani na posebnom troškovnom mjestu

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

VOĐENJE DOKUMENTACIJE

- ★ Troškovi osoblja (ključni)
- ★ Troškovi podizvođača
- ★ Troškovi opreme
- ★ Putni troškovi
- ★ Troškovi materijala
- ★ Ostali troškovi

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

TROŠKOVI OSOBLJA

- ★ Potrošeni broj istraživačkih sati (timesheet)
- ★ Cijena istraživačkog sata (ne smije biti previsoka!)

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

TROŠKOVI OSOBLJA

- ★ Dokazni dokumenti:
  - ★ Ugovor o zapošljenju, interni aktovi, ...
  - ★ Potpisani timesheeti (dva potpisa!)
  - ★ Obračunski listovi plata, regres,...
  - ★ Druga potporna dokumentacija

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

TROŠKOVI OSOBLJA

- ★ Avtorski ugovori, ...:
  - ★ Pod našom kontrolom
  - ★ Rade u naših radnim prostorima
  - ★ Svi rezultati njihovog rada su naši
  - ★ Plaćeni za obavljeni rad (avtorska prava!)

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

PUTNI TROŠKOVI

- ★ Potreba putovanja
- ★ Ekonomičnost putovanja (pojasniti izbor načina prijevoza, hotela, ...)
- ★ Dokazljivost puta (putni nalog, boarding pass, cestarina, potvrda da smo bili na konferenciji, ...)
- ★ Dokazljivost troškova (račun za avionske karte, hotel, obračun dnevnica, ...)

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

PODIZVOĐAĆI

- ★ Mogu biti vrlo problematični troškovi
- ★ Podizvođači rade za profitne cijene
- ★ Izbor po principu najboljeg ponudnika
- ★ Dokaz o obavljenom radu
- ★ DDV trebamo izključiti!

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

TROŠKOVI OPREME

- ★ Faktura za kupnju opreme
- ★ Sva dokumentacija (narudžbenica, dobavnica)
- ★ Itd.

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

TROŠKOVI MATERIALA

- ★ Faktura za kupnju materiala
- ★ Sva dokumentacija (narudžbenica, dobavnica)
- ★ Može biti ogromno toga (11 sati u bunkeru)
- ★ Na svakom dokumentu treba biti jasno, da je bio material upotrebljen za taj projekat

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

ORUĐA ZA VOĐENJE TROŠKOVA

- ★ Excel
- ★ Specializirani kompjutorski programi
- ★ Interni računovodski sistemi (Francija)
- ★ EFAMT Professional
- ★ Prihrana na vremenu i do 75% (sa učinkovitim oruđem)

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

PRIPREMA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAJA I REVIZIJA

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

ZAŠTO JIH RADIMO?

- ★ Komisija želi potvrdu o tome, što radimo sa njezinim sredstvima
- ★ Želimo dobiti sav novac
- ★ Bez tih izvještaja nema novih avansa ili povrate troškova

Copyright by RR & CO. d.o.o.

www.rr-co.eu

IZVJEŠTAJI

- ★ Financijski (partneri)
- ★ Sadržajni (koordinator)

- ★ Periodični
- ★ Konačni

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

ZAŠTO REVIZIJA?

- ★ Potvrda za Komisiju, da su troškovi u skladu s ugovorom i sa zakonskim i financijskim zahtjevima
- ★ Samo nakon opravljene revizije, je novac zaista naš! (nacionalni - ti platiš sve, nakon toga refundirano)

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

REVIZIJA

- ★ Tehnička revizija - deblina asfalta! (SS)

- ★ Financijska revizija
  - ★ Neovisni, eksterni revizor
  - ★ revizija Komisije (do 5 godina nakon kraja projekta - hranite dokumentaciju!)

Copyright by RR & CO. d.o.o. www.rr-co.eu

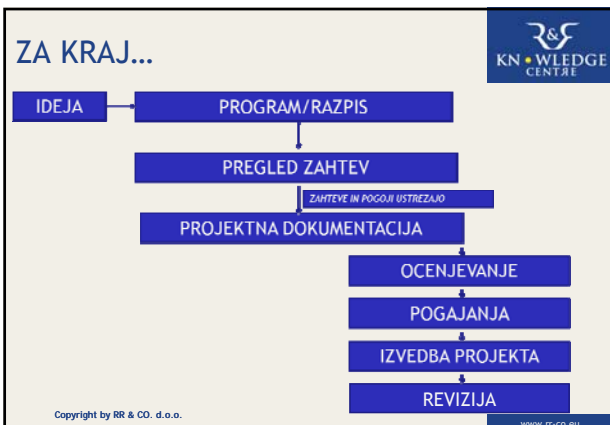

HVALA VAM NA PAŽNJI!

www.rr-co.eu
www.efamt.eu

Copyright by RR & CO. d.o.o. KN • WLEDGE CENTRAL

www.rr-co.eu
